

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

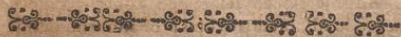
Disp. VI. De quidditate Incarnationis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

Unde fallum est quod ex peccato originali & actuali compositum fuerit totale & adequatum motivum decreti Incarnationis; motivum enim primarium & principale illius, fuit deletio peccati originalis; secundarium verò & minus principale, redemptio seu liberatio à peccatis actualibus.

82. Obijcies secundò contra secundam conclusionem: Christus venisset in mundum, etiam si non omnes homines, sed unus solum homo peccasset; Ergo potiori iure venisset, si essent plurium hominum peccata, quam vis non esset in illis peccatum originale. Consequentia patet, Antecedens verò est D. Chrysostomi homil. 3. in Acta Apostol. ubi explicans illa verba, & dederunt eis sortes, sicut: *Unius animæ perditionem tantam habet iacturam, ut nullus ratio possit estimare; etenim si unius animæ salus tantum est, ut ob hanc Filius Dei fieret homo, tantæque pararetur &c.* Quibus verbis clarè docet, propter peccatum solum unius hominis, venturum Christum, etiam si alia futura non essent.

Respondeo, negando Antecedens, & ad illius probationem dico, Chrysostomum verbis illis solum intendere, misericordiam & amorem Christi erga singulos homines commendare, ratione cuius ita affectus erat, ut etiam pro uno peccatore redimendo, si Deus ita decrevisset, libenter vitam & sanguinem effudisset; sed hoc non ostendit quod ex vi præsentis decreti, pro uno solum peccatore Christus venisset.

DISPUTATIO VI

De quidditate Incarnationis.

Ad questionem 2. Divi Thomæ.

Explicatà possibilitate, convenientiâ, & necessitate Incarnationis, & demonstrato fine præcipuo primario & propter quem facta est, consequens est ut de ejus quidditate & essentia differamus, modumque quo unio hypostatica facta est, declaremus.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum unio Verbi incarnati sit facta in natura, vel in persona?

1. Diximus in disputatione præcedenti, circa Verbi Divini Incarnationem, & modum quo unio Verbi Divini cum humanitate in Christo facta est, duos olim fuisse errores omnino oppositos. Primus fuit Nestorii, Patriarchæ Constantinopolitani, qui negabat unionem naturæ humanæ & divinæ in Christo fuisse factam in persona, sive ex hac unionem resultasse unam personam, quæ simul esset Deus & homo; sed dicebat Christum esse personam creatam, atque purum hominem, cui erat Verbum Divinum unitum unioni accidentali. Primò secundum inhabitationem, in quantum scilicet Divinum Verbum habitavit in illo, sicut in templo, specialiori modo quàm in aliis justis. Secundò per unitatem seu conformitatem affectus, in quantum voluntas illius hominis erat semper conformis voluntati Verbi Divini. Tertiò secundum operationem, quia dicebat hominem illum fuisse Divini Verbi

instrumentum. Quartò secundum dignitatem honoris, prout scilicet omnis honor qui tribuitur Filio Dei, coeque beatur filio hominis, proprie conjunctionem ad filium Dei. Hinc Christum non Deum, sed Deiferum esse dicebat, & B. Vaginem, non Theologorum, id est Deiparam, sed Kypselon hoc est Christiparam, appellabat. Hinc etiam negabat has locutiones, *Deus est passus*, *Deus mortuus &c.* quas Catholici admittunt, propter communicationem idiomatum.

Secundus error fuit Eutychetis, Dioscori discipuli, qui ut unitatem personæ contra Nestorium servarent in Christo, dixerunt in eo esse unam tantum naturam: ita quod quamvis ante unionem essent duæ naturæ distinctæ, & divina & humana, in unionem tamen coierunt in unam naturam, & dicebant Christi personam ex duabus naturis esse non autem in duabus naturis subsistere. Illud tamen observandum est, Eutychem in hoc discipulo se à Dioscoro, quod dixerit in Christo unam naturam, scilicet divinam, per conversionem naturæ humanæ in illam: Dioscorus verò, & alii Eutychetis Discipuli, crediderunt ex divinitate & humanitate, tanquam ex partibus, factam tulle naturam completam, partim divinam, partim humanam, nimis literaliter usurpantes exemplum S. Ambrosii in suo Symbolo dicentis: *Sicut anima rationalis & caro, unus est homo; ita Deus & homo, unus est Christus.* Hunc modum dicendi sequuntur Armeni, D. Leoni insensibilis, quem in suis sacrificiis anathematizare solent, eò quod errorem istum damnaverit.

S. I.

Uterque error proferbitur, & veritas Catholica stabilitur.

Dico primò: Unio Verbi Divini cum humanitate in Christo, non est facta in natura, ut proinde necessariò asserendum est, Christum duabus constare naturis, divinam scilicet & humanam, in eadem persona Verbi unitis.

Conclusio est certa de fide, ac definita in pluribus Conciliis, præcipue in Calcedonensi a. 451. & 5. in quinta Synodo a. 553. & in sexta a. 680. & 13. & 18. & tandem in Lateranensi cap. firmiter, colligiturque manifestè ex variis locis Scripturæ, ubi Christus verus Deus & verus homo dicitur, non posset enim sic denominari, nisi divina & humanam naturam constaret.

Ratio etiam suffragatur, nam ut dicitur D. Thomas hic art. 1. tribus modis contingit fieri aliquid unum ex duobus aut pluribus: Primò ex duobus integris, perfectis remanentibus, vel sine ullo ordine unitis, ut ex pluribus lapidibus fit acervus: vel aliquo ordine unitis & dispositis, ut ex lapidibus & lignis, secundum aliquem ordinem dispositis, in domus. Secundò fit unum ex duobus perfectis & distinctis, transmutatis, sicut ex elementis fit mixtum. Tertio fit unum ex aliquibus non permixtis, vel permixtis, sed imperfectis, ut ex anima & corpore fit homo. At nullo ex his tribus modis dici potest, divinam naturam & humanam concurrere in Christo ad constitutionem unius naturæ: Ergo dicendum est, unionem Verbi Divini cum humanitate non esse factam in natura. Major patet à sufficienti enumeratione modorum quibus contingit fieri aliquid unum ex duobus, vel pluribus. Minor etiam quod primam partem manifesta est, quia modus ille dicendi potius pertinere videtur ad errorem Nestorii, & aliorum asserentium unionem hanc esse accidentalem.

§. II.

Solvuntur objectiones.

tem duarum personarum, quam eorum qui di-
cont unionem factam esse in natura; quando enim
duo naturae completæ uniuntur solum per modum
dispositionis & ordinis, aut simili alio modo, unio
est accidentalis, & naturæ istæ trahunt secum sua
supposita, ut patet in compositione domus, exerci-
tius &c.

Quoad secundam verò partem probatur, tum
quia natura divina transmutari nequit aut contum-
gi, cum sit omnino immutabilis & incorruptibilis;
plurimum distans, ita ut
tum etiam quando aliqua plurimum distans, ita ut
tum in virtute potentius sit alio, non potest fieri
mixtio, quia per illud potentius, aliud con-
stituitur, ut patet cum parum a quæ amphora vini
supponitur; unde si per transmutationem divina &
humana natura in Christo unirentur, divina natu-
ra quæ potentissima est, converteretur in se huma-
nam. Addit S. Doctor, quod si hoc modo divina &
humana natura in Christo unirentur, Christus non
esset ejusdem naturæ cum Patre, nec cum Matre; id
enim quod est commixtum, cum nullo miscibilem
est eadem specie, differt enim specie caro à quolibet
elementorum.

Denique Minor quoad tertiam partem suade-
tur, tum quia utraque natura in Christo secundam
eandem rationem perfecta & completa remansit;
tum etiam quia Deitas non potest esse forma alicu-
jus creature, nec corporis.

Dico secundò: Unio Verbi Divini cum humani-
tate facta est in persona.

Hæc etiam conclusio est certa de fide, & definita
in variis Conciliis contra Nestorium, præsertim in
Ephesino, in quo propter oppositum errorem Ne-
storiani à Patriarchatu Constantinopolitano depo-
siti sunt in Calcedonensi actione 7. & in sexta Sy-
nodo Generali actione 4. Colligitur etiam ex Sym-
bolo Athanasii, ubi Christus unus dicitur, non confu-
sus substantiæ, sed unitate personæ. Item in Pontificali
Romano consecrandus in Episcopum interrogatur:
Credis Filium Dei Christum in duabus naturis subsisten-
tem? Respondet, Credo: ut hac professione fidei,
contra Eutichetis, qui unicam in Christo naturam;
& Nestorii, qui duas in eo personas credebat, ab-
renuntiet.

Probatur etiam conclusio ratione D. Thomæ:
Secundum fidem Catholicam natura humana per
mysterium Incarnationis verè & realiter fuit unita
Verbo Divino: Sed illa unio non fuit in natura, ut
contra Eutichetis ostendimus: Ergo necessariò fuit
in persona tanquam in termino unionis. Conse-
quentis patet, nulla enim alia potest intelligi unio
Verbi, nisi vel in natura, vel in persona: unio enim
secundum affectu, vel secundum aliquam eximiam
gratiæ, personæ amatæ collatam, qualem solum in
Christo adonitabat Nestorius, tres personas san-
ctissime Trinitatis æqualiter respicit, quia opera ad
eandem totam Trinitatem communia.

Confirmatur: Per mysterium Incarnationis De-
us & homo de se invicem prædicantur: istæ enim
propositiones, Deus est homo, & homo est Deus, veri-
fiantur & Catholice: Ergo per Incarnationem
divina & humana natura unitæ fuerunt in unico
supposito Verbi Divini. Consequentia patet, nam
duo naturæ non possunt in concreto de se invicem
prædicari, nisi ratione unitatis suppositi in quo con-
veniant: idcirco enim hæc propositio est vera, al-
bum est dulce, quia albedo & dulcedo uniuntur in
eodem supposito.

Objicies primò contra primam conclusionem 8.
authoritatem D. Cyrilli, quæ refertur in Con-
cilio Calcedonensi actione 1. Non oportet intelligere
duas naturas, sed unam naturam Verbi Dei incarnatam.
Ergo unio naturæ humanæ ad Verbum est facta in
natura.

Respondeo cum D. Thoma hic art. 1. ad 1. au-
thoritatem illam Cyrilli exponi in Synodo gene-
rali act. 5. his verbis: Si quis naturam Verbi Dei incar-
natam dicens, non sic accipiat sicut Patres docuerunt, quia
ex divina natura & humana unio est secundum substanti-
am facta, sed ex talibus vocibus, naturam unam sive sub-
stantiam divinitatis Christi introducere conetur, talis Ana-
thema sit. Non est ergo sensus, quod ex duabus natu-
ris sit una natura constituta, sed quod natura Verbi
carne sibi univit in persona. Ratio autem cur D. Cy-
rillus ita locutus sit, fuit hæresis Nestorii, qui cõten-
debat in Christo esse duas naturas completas, suas
proprietas affegentes substantias, & consequenter
duas personas: unde merito negat in Christo esse
duas naturas in illo sensu, & asserit esse unam natu-
ram, non unitate essentiali, sed personali.

Objicies secundò: Athanasius dicit in Symbolo:
Sicut anima rationalis & caro, unus est homo; ita Deus &
homo, unus est Christus: Sed anima & caro consti-
tuunt unam integram hominis naturam: Ergo si-
militer Deus & homo efficiunt unam Christi na-
turam.

Respondeo in exemplis quibus hoc mysterium
explicatur, non esse quæ endam perfectam quoad
omnia similitudinem, aliàs non esset singulare, ut
Augustinus dicit Epist. 3 ad Volusianum. Unde in
exemplo ab Athanasio adducto, non est similitudo
quantum ad omnia, sed solum quoad hoc, quod si-
cut corpus & anima, quamvis diversæ sint naturæ,
in una persona conveniunt: ita divina & humana
natura, quamvis distinctæ sint, in una persona co-
pulantur. Tenet etiam similitudo quoad hoc, quod
sicut corpus trahitur ad esse animæ, ita humanitas
ad esse Verbi Divini: licet alias non conveniant in
eo quod sicut ex anima & corpore resultat una na-
tura, ita etiam ex humanitate & deitate. Unde Au-
gustinus Epistolâ citatâ: sicut in unitate personæ anima
unitur corpori, ut homo sit; ita in unitate personæ, Deus uni-
tur homini, ut Christus sit.

Objicies tertio: In Scriptura unum fieri aliud,
est unum in alio converti, ut patet ex illo Joan.
2. Ut autem gustavit Archireclinus aquam vinum fa-
ctam, id est aquam in vinum convertam: Sed
Joan. 1. dicitur: Verbum caro factum est: Ergo in
mysterio Incarnationis, natura divina in carnem
converta est.

Confirmatur: Apud SS. Patres, Verbum factum
est caro, ad eum modum quo in Eucharistia panis
fit corpus Christi Ita Iulianus Martyr apolog. 2.
Ambros. lib. 4. de Sacram. cap. 4. Cyprianus in term.
de Cæna Domini, Damasc. lib. 4. de fide cap. 14.
Sed panis transmutatur in corpus Christi, ita ut post
consecrationem non remaneat amplius panis sub-
stantia: Ergo similiter Verbum dicitur factum caro,
quia ejus substantia est converta in carnem.

Ad objectionem respondeo, quod licet ali-
quando in Scriptura, unum aliud fieri, significet

untum in illud converti, ut in testimonio adducto A de aqua vinum facta; pluries tamen non hoc modo sumitur, sed significat acquisitionem alicuius novæ formæ, vel esse, ut patet ex illo Genes. Homo factus est in animam viventem, & existit Paulus ad Hebræos 6. Iesus Pontifex factus. Quibus locis certum est, ly fieri, non importare conversionem, sed acquisitionem; & hoc modo sumitur in dicto testimonio, Verbum caro factum est. Dicitur enim Verbum factum caro, non quia sit conversum in carnem, sed quia assumptum sit carnem.

15. Ad confirmationem dicendum, comparisonem illam SS. Patrum in hoc solum esse positam, quod sicut Divinum Verbum veram carnem & sanguinem habuit; ita sub speciebus panis & vini post consecrationem est vera caro & sanguis Christi.

16. Obijcies quartò contra secundam conclusionem: Terminus actionis non potest esse ante actionem: Sed persona Verbi Divini erat ante actionem unitivam humanitatis: Ergo persona Verbi Divini non potuit esse terminus huius actionis, & consequenter unio humanitatis ad Verbum non potuit esse facta in persona.

17. Respondeo cum D. Thoma quæst. unicâ de unione Verbi art. 1. ad 3. quod unio non intelligitur terminari ad personam divinam, secundum quod est in se ab æterno una; sed secundum quod est unita humanæ naturæ in tempore: & ita unio secundum nostrum modum intelligendi præcedit personam Verbi Divini, non prout est una; sed prout unita humanæ naturæ. Unde in forma respondeo, distinguendo Majorem: Terminus actionis formaliter sumptus non potest esse ante actionem, concedo Majorem. Terminus actionis materialiter sumptus, nego Majorem. Similiter distinguo Minorem. Persona Verbi erat ante unionem, ut una, & materialiter, concedo Minorem. Ut unita, & formaliter, nego Minorem & Consequentiam.

18. Obijcies ultimò: Ubi sunt duæ generationes, ibi debent esse duæ personæ: Sed in Christo sunt duæ generationes; una ante sæcula ex Patre, & alia in plenitudine temporum ex B. Virgine: Ergo in illo sunt duæ personæ, & consequenter unio humanitatis ad Verbum, non est facta in persona, Major probatur: Omnis generatio terminatur ad suppositum, vel personam: Ergo duplex generatio, ad duplex suppositum, seu personam terminari debet.

19. Respondeo negando Majorem, ad probationem, concessio Antecedente, nego Consequentiam: unum enim & idem suppositum, ratione duplicis naturæ, potest terminare duplicem generationem; nam licet suppositum terminet generationem ut quod, tamen ipsa natura terminat ut quo, & per modum termini formalis & specificativi: unde ad terminandam diversam generationem, sufficit distinctio realis naturæ, cum distinctione virtuali suppositi, qualis reperitur in Christo, in quo natura divina & humana subsistunt per subsistentiam Verbi: quare eadem persona Verbi, quatenus suppositum divinum, & prout subsistit in natura divina, secundum quam est simile Patri æterno, terminat generationem æternam; in quantum verò est suppositum humanum, & subsistit in natura humana, secundum quam assimilatur matri, terminat generationem temporalem Beatissimæ Virginis.

EX dictis inferos, unionem humanitatis ad Verbum non posse dici accidentalem prædicamentaliter, aut prædicabiliter.

Prima pars patet: Nam uniri accidentaliter, est quoddam medium unionis, & in quo si unio sit accedens: At id in quo facta est unio duarum naturarum in Christo, non est accedens prædicamentum, sed substantia; est enim facta in persona, ut ostendimus; persona autem non est accedens, sed substantia: Ergo unio humanitatis ad Verbum non potest dici accidentaliter prædicamentaliter. Unde in Concilio Ephesino can. 13. dicitur: Ex Virgine natum sacrum corpus, cui substantialiter unum est Dei Verbum. Et in 3. Synodo generali act. 3. can. 4. non confitetur Filium Dei, carni substantialiter unum, præsertim thema sit.

Secunda pars est contra Durandum in 3. dist. 4. quæst. 4. ubi est cum Catholicis sentiat, unionem humanitatis ad Verbum non esse in accedente, sed in persona; docet tamen posse dici humanitatem accidentaliter Verbo advenisse, hoc est accidentaliter prædicabiliter; cujus sententiam approbasse videtur Paludanus in eadem dist. quæst. 1. art. 3. Vera tamen & communis Theologorum sententia asserit, nullatenus esse dicendum humanitatem esse Verbo unitam accidentaliter, Tum cum hæreticis in terminis & modo loquendi conveniamus; Tum etiam, quia quod de aliquo prædicatur in quid, non se habet respectu illius per modum accidentis prædicabilis; quod non prædicatur in quid, sed in quale; sed humana natura prædicatur in quid de Verbo seu de Christo, nam D. Thomas infra quæst. 1. 6. art. 1. docet hominem prædicari de Deo prædicatione secundæ prædicabilis, scilicet species de sua hypostasi. Et Alexander III. in cap. cum Christus, ait: Cum Christus sit perfectus Deus, & perfectus homo, quæ temeritate audient quidam dicunt, quod Christus secundum quod est homo, non est quid? Ergo humana natura non se habet respectu Verbi per modum accidentis prædicabilis.

Confirmatur: Homo prædicatur univoce de Christo & de aliis hominibus, ut docet D. Thomas infra quæst. 16. art. 6. Sed homo prædicatur in quid de Petro v. g. nam hæc prædictio, Petrus est homo, pertinet ad secundum prædicabile: Ergo pariter de Christo prædicatur in quid & non in quale.

Obijcies primò cum Durando: Quod advenit enti completo, unitur illi accidentaliter: Sed humana natura advenit in tempore Verbo Divino habenti esse omnino completum: Ergo est unita illi accidentaliter. Minor patet, Major verò probatur. Illud unitur alicui accidentaliter, quod potest adesse & abesse sine ipsius corruptione: Sed quod advenit enti perfecto & omnino completo, potest adesse & abesse sine ipsius corruptione: Ergo unitur illi accidentaliter.

Respondeo cum D. Thoma hic art. 6. ad 1. distinguendo Majorem: Si non trahatur ad communicationem illius esse completi, concedo: si trahatur, nego. Unde albedo unitur accidentaliter parieti, nedum quia advenit illi ut habenti esse completum, sed quia non trahitur ad ipsum esse parietis, sed asserit proprium esse distinctum. An resurrectione, quia corpus reunitur animæ præexistenti, & ad esse illius trahitur, non unitur

aliis accidentaliter, sed substantialiter: quare cum natura humana assumpta fuerit ad esse Verbi, non fuit illi accidentaliter, sed verè substantialiter unita. Unde ad probationem in contrarium, eodem modo respondendum est, quod enim trahitur ad esse alterius, non unitur illi accidentaliter, sed verè substantialiter, quamvis possit ab illo abesse, sine ipsius corruptione; ut patet in corpore, quod ab anima rationali sine ipsius corruptione separari potest, per solam destructionem corporis, aut mutationem.

Obijciunt secundò: Quidquid est extra essentiam alicujus, est accidens, saltem logicum, & de eo prædicatur accidentaliter: Sed humanitas est extra essentiam Verbi Divini: Ergo est accidens, saltem logicum, respectu illius, & de eo prædicatur accidentaliter.

Respondetur primò, negando Majorem: rationalitas enim est extra essentiam animalis, non tamen est accidens respectu illius: forma est præter essentiam materiæ, & tamen non se habet ad illam ut accidens logicum, nec prædicatur de ea accidentaliter.

Respondetur secundò, distinguendo Majorem: Quidquid est extra essentiam alicujus, est accidens saltem logicum respectu illius, & de eo prædicatur accidentaliter, si non communicet cum illo in aliquo esse substantiali, concedo Majorem. Si communicet cum illo in aliquo substantiali, nego Majorem: humanitas autem Christi trahitur ad esse substantiale Verbi Divini: unde licet sit extra ejus essentiam, non se habet ut accidens logicum respectu illius, nec de eo prædicatur accidentaliter.

ARTICULUS II.

An Persona Christi, verè & propriè possit dici composita ex natura divina & humana, & ex humanitate & subsistentia Verbi?

Negant plures ex antiquis Theologis, ut D. Bonaventura, Scotus, Durandus, & Richardus, existimantes unionem naturæ divinæ & humanæ in Christo, non esse rigorosam & propriam compositionem, sed impropriad tantum & metaphoricam. Alii verò fatentur quidem Christi personam esse verè & propriè compositam ex duabus naturis, sed non ex Persona Verbi & humanitate. Ita Asturicensis quæst. 7. de gratia Christi conclus. 4.

§. I.

Vera sententia duplici conclusione statuitur.

Dico primò: Christus est persona verè & propriè composita ex natura divina & humana. Ita S. Doctor hic art. 4. & ejus Discipuli communiter.

Probat per primò ex 6. Synodo Constantinopolitana act. 8. ubi formaliter definitur per unionem incarnationis factam esse compositionem, & post unionem personam Christi esse compositam. Erratio redditur ibidem, quia unio quæ per incarnationem facta est, non solum inconfusè ea quæ convenerunt conservat, verum etiam divisonem suscipit. Idem definitur in 6. Synodo generali actione 4. in Epist. Agathonis Papæ ad Im-

peratores Heraclium & Tiberium, & actione 11. in Epist. Sophronii, approbata à toto Concilio, ubi Christus vocatur *persona composita ex inconfuso constans temperamento*. Et actione 29. cap. 6. damnantur qui non consentient unam substantiam in Christo ex duabus naturis compositam. Eodem modo loquuntur SS. Patres, præsertim Damascenus lib. 3. fidei ubi ait: *In Domino Iesu Christo duas naturas agnoscimus, unam autem hypostasim ex utraque compositam*; & D. Dionysius cap. 4. de divin. nomin. ubi hanc compositionem vocat inestabilem.

Probat per secundò ratione: Quod constat ex realiter distinctis & unitis, est verè compositum ex illis; nam compositio nihil aliud est quàm distinctorum simul positio, sive unio; componere enim idem est ac simul cum alio ponere: Sed persona Christi constat ex duabus naturis realiter distinctis & unitis: Ergo est verè composita ex duabus naturis, divina scilicet & humana. Probat per Minor: Persona Christi est divina simul & humana: Sed non esset talis, nisi per divinam & humanam naturam in esse talis constitueretur, atque ita nisi utramque contineret: Ergo verè constat ex duabus naturis realiter distinctis & unitis.

Confirmatur: Ubi est multitudo rerum absque compositione, necessarium est ut sit inordinata confusio, ut patet in acervo lapidum: Sed in persona Christi non est inordinata confusio naturarum: Ergo persona Christi debet esse composita ex duabus naturis.

Probat per tertio conclusio: Terminus unionis hypostatice non est aliquid simplex, sed compositum: Atqui persona Christi est terminus unionis hypostatice: Ergo non est simplex, sed composita. Minor constabit ex infra dicendis, Major verò probatur: tum quia contra rationem unionis est terminari ad aliquid simplex, cum semper unio sit respectu distinctorum: tum etiam, quia extrema simplicia illius unionis ei præexistebant: Sed quod præexistit unioni, non est terminus illius: Ergo terminus unionis non est quid simplex, sed compositum.

Dico secundò: personam Christi esse compositam ex natura humana & persona Verbi.

Hæc conclusio sequitur ex dictis in præcedenti: Licet enim Concilia supra relata formaliter non loquantur de hac compositione, sed solum de illa quæ ex natura divina & humana; ista tamen non potest admitti, nisi alia ex natura & persona præsupponatur, quia prius & immediatius natura humana unitur personæ Verbi, quàm naturæ divinæ; nam ratio ob quam unitur naturæ divinæ, est quia unitur personæ Verbi: Ergo eo ipso quod SS. Patres & Concilia agnoscunt in Christo compositionem ex natura divina & humana, impliciter etiam in eo admittunt compositionem ex natura humana & persona Verbi. Addo rationem præcedenti conclusionem adductam, hanc etiam convincere; siquidem unio distinctorum est compositio: Sed in persona Christi est unio Personæ Verbi cum natura humana, quæ realiter distinguuntur, & prior quàm unio duarum naturarum: Ergo in Christo est compositio ex persona Verbi & humana natura.

§. II.

31 **O**bjicies primò : Omnis compositio est ex partibus: Sed natura divina in Christo non habet rationem partis : Ergo Christus non est compositus ex natura divina & humana. Major videtur certa, quia componere est totum ex partibus facere. Minor etiam est evidens, nam omnis pars est quid incompletum, ac per consequens imperfectum, & subordinatur ipsi toti tanquam suo fini : At natura divina nequit esse quid incompletum & imperfectum, nec personæ Christi tanquam suo fini subordinari: Ergo nec habere rationem partis. Unde D. Thomas B in 3. dist. 6. quæst. 2. art. 3. & in 3. ad Annibal. eadem dist. qu. 1. art. 3. & quæst. de unione Verbi art. 1. ad 6. docet personam Christi post Incarnationem posse dici aliquo modo compositam, quia in illa salvatur aliqua ratio compositionis, hæc nimirum, quod componentia existant peridem esse, non tamen esse ibi veram rationem compositionis, eò quod divina natura rationem partis habere nequeat.

32 **R**espondeo negando Majorem, licet enim compositio, quæ est regulariter in usu, aut quæ naturaliter contingit, involvat plures imperfectiones, quarum prima & omnium aliarum radix est, quod extrema illius habeant verè rationem partis, seu entitatis incompletæ; nihilominus sicut ratio sapientiæ, quæ apud nos est accidens, qualitas, & habitus, potest ab iis omnibus imperfectionibus depurari, & sic depurata in Deo reperiri formaliter. Et sicut licet unio quæ regulariter est in usu, dicat plures imperfectiones ex parte unitorum, & illius quod ex ea resultat, ejus tamen ratio formalis abstrahit ab his omnibus imperfectionibus, & sic abstracta ponitur verè & simpliciter inter humanam naturam & Verbum. Ita similiter compositio ex natura divina & humana, quæ in Christo reperitur, abstrahit, saltem ex parte unius extremi, nēpenaturæ divinæ, ab omnibus illis imperfectionibus quæ reperiuntur in compositionibus naturalibus & creatis, quapropter à Dionysio vocatur ineffabilis. Unde natura divina non habet in mirabili illa compositione rationem partis, sed duntaxat extremi ad constitutionem personæ compositæ Christi concurrentis. Quod potest tribus exemplis declarari & illustrari. Nam ex Deo & creaturarum universitate resultat quoddam compositum, quod dicitur universum, cuius caput est Deus, juxta Aristotelem 12. Metaph. textu 62. & tamen hoc compositum non est ex Deo tanquam ex parte. Item ex intellectu beati & essentia divina per modum speciei unita, resultat unum principium visionis beatificæ, & tamen essentia divina non ingreditur compositionem illam tanquam pars, sed tanquam extremum, seclusa partis imperfectione. Tertiò Sacramentum Eucharistiæ est quid compositum ex Sacramento & re Sacramenti, nimirum ex speciebus panis & vini, & ex Christo sub illis contento, & tamen Christus non habet rationem partis; sic etiam dicimus in proposito, divinitatem & personalitatem Verbi Divini ingredi compositionem quæ in Christo reperitur, non tanquam partem, sed velut extremum quoddam ad constitutionem personæ compositæ concurrentis. Hinc optime Doctor Sanctus hic art. 4. ad 2. dixit hanc compositionem personæ Christi ex natura divina & humana, non esse ratione parti-

A um, sed ratione numeri; quod est dicere, compositionem personæ Christi ex natura divina & humana, solum importare quod est derivatum compositionis ut sic, nempe convenientiam plurium rerum ad constitutionem alicujus non verò imperfectiones illas quas illa compositio importat in puris creaturis, inter quas præcipue quod ambo extrema componentia sint partes. Ex quo faciliè intelliges, quod quando locutio præ citatis, docet in Christo non esse veram rationem compositionis, eò quod natura divina rationem partis habere nequeat, loquitur de compositione non secundum se, & secundum suam rationem formalem, sed secundum legem & imperfectiones quas importat in puris creaturis, in quo sensu, certum est illam non concernere personam Christi.

Dices, Omne compositum est quoddam totum: Sed omne totum est ex partibus: Ergo omne compositum ex partibus esse debet.

Confirmatur: Illud in quo aliquid resolvitur est pars: Sed omne compositum resolvitur in ea ex quibus constat: Ergo illa habent rationem partis.

Ad instantiam respondeo negando Minorem, non enim est de ratione compositi ut sic, quod sit quoddam totum strictè sumptum, quatenus dicitur tale per respectum ad partes quibus constat, sed solum quod sit quoddam ens completum, quod si partibus constet, est quoddam totum propriè, secus verò si ex extremis solum non habentibus rationem partis coalescat, nisi forte per totum intelligatur ens completum, prout distinguitur ab ente incompleto essentialiter ordinato ad componendum.

Ad confirmationem, nego etiam Majorem, non enim semper verum est illud in quod resolvitur aliquid compositum debere esse partem, quia sufficit quod sit extremum realiter ab alio distinctum, ut patet in tribus exemplis supra adductis.

Objicies secundò: Omne compositum est majus atque perfectius quocumque ex componentibus seorsim sumptis: Sed Christus non est quid perfectius naturam divinam, aut personalitatem Verbi: Ergo Christus non est quid compositum ex natura divina & humana, & ex humanitate & subsistentia Verbi.

Respondeo quod quando extrema componentia sunt finita, tunc compositum est majus quolibet illorum, non verò quando unam extremis est infinitum, ut contingit in propolis. Et ratio est, quia extremum illud infinitum, eminenter continet totam perfectionem alterius unde compositum istud non potest dici majus nisi ad summum extensivè.

Objicies tertio: Si Christus esset verè compositus, verum esset absolute Verbum Divinum & Filium Dei esse compositum; quia ea quæ dicuntur de Christo, etiam dicuntur de Filio Dei, per communicationem idiomatum: Sed non potest dici de Verbo & Filio Dei, quod sit persona composita: Ergo neque de Christo.

Respondeo Filium Dei, sive Verbum, absolute & sine addito significare secundum personam Trinitatis, ut in natura divina subsistens, quomodo ipsi repugnat compositio, unde absolute non est dicendum Filium Dei aut Verbum esse compositum, sed cum addito, quatenus subsistit in natura humana, aut quatenus est persona humana. Ad id verò quod additur de communica-

ARTICULUS III.

*Utrum inter Verbum & humanitatem mediet
quidam modus substantialis per quem natura
humana formaliter conjungatur personalitati
Verbi?*

S. I.

*Proponitur status difficultatis, & conclusio
negativa statuitur.*

VT status hujus difficultatis clarè percipiatur, ⁴³
notandum est, quod sicut unio materiae cum
forma potest sumi tripliciter. Primò effectivè, pro
actione generantis, per quam materia & forma
inter se conjunguntur, & quæ potius unio quàm
unio dici debet. Secundò formaliter, pro eo quod
illa extrema formaliter inter se conjungit, sive sit a-
liquis modus substantialis, sive non, de quo dispu-
tant Philosophi in 2. physic. Tertio relativè, pro re-
latione scilicet quæ resultat inter ipsam materiam &
formam, ex eo quod inter se conjunctæ fuerunt. Ita
similiter unio Verbi Divini cum humanitate tripli-
citer usurpari potest, nimirum pro actione per quæ
Deus suâ infinitâ virtute humanitatem conjunxit
Verbo Divino, & quæ est communis tribus sanctis-
simæ Trinitatis personis, debetque dici potius uni-
tio, quàm unio; pro eo quod formaliter conjungit
humanitatem Verbo Divino; & pro relatione quæ
resultat in humanitate assumpta, ex conjunctione
illius cum Persona Verbi. Si loquamur de unione
hypostatica primo modo sumpta, certum est illam
esse quid increatum, nimirum actum divini intelle-
ctus & voluntatis, formaliter immanentem, & vir-
tualiter transeuntem. Item si sit sermo de ea tertio
modo considerata, concedunt omnes illam esse ali-
quod accidens de prædicamento relationis, resul-
tans in ipsa humanitate assumpta, cuius parte Ver-
bi correspondet solum respectus rationis. Unde to-
ta difficultas devolvitur ad unionem secundo mo-
do spectatam, de qua quæritur, an sit aliquis modus
substantialis, à Verbo & humanitate modaliter di-
stinctus, qui sit fundamentum illius relationis quæ
resultat in humanitate assumpta, & terminus for-
malis actionis unitivæ: quod ut magis declaretur.

Notandum secundò, inter Verbum & humani- ⁴⁴
tatem duplicem nos posse concipere nexum: unum
realiter & entitativè distinctum ab extremis, & qui
sit tertia quædam entitas asserens proprium esse; eo
proportionali modo quo duo lapides uniuntur per
calcem, vel duo pannij, mediante filo, quo unus as-
suevit alteri; alterum qui sit solum modaliter di-
stinctus ab extremis, & similis illi quem plures Phi-
losophi inter materiam & formam constituunt.
Non est quæstio hic de primo nexu, sed tantum
de secundo, nimirum de modo substantiali unionis,
de quo quærimus, utrum inter Verbum & hu-
manitatem mediet, eaque formaliter inter se con-
jungat.

Affirmant Suarez, Vazquez, Cabrera, & exre- ⁴⁵
centioribus Thomistis tres illustrissimi ac eruditissi-
mi Episcopi, Herrera Tarazonensis Episcopus, A-
ravio Episcopus Segobienensis, & Godoy Episcopus
Oxomenis. Negant vero Cajetanus, Alvarez,
Nazarius, Joannes à S. Thoma, Cipullus, & alij,
cum quibus.

Dico, Verbum uniri humanitati sine ullo pro-
prietate

Mmm

lus

tus medio, aut modo, ab extremis modaliter distincto.

46. Hanc conclusionem probant plures ex nostris Thomistis ex D. Thoma in 3. dist. 2. quæst. 2. art. 2. in corpore, ubi sic ait: *Sciendum est quod in unione humana natura ad divinam, nihil potest cadere medium, formaliter unionem causans, cui per prius natura humana conjungatur, quam divina personæ: sicut enim inter materiam & formam nihil cadit medium in esse, quod per prius sit in materia, quam forma substantialis, alias esse accidentale esset prius substantiali, quod est impossibile; ita etiam inter naturam & suppositum, non potest aliquid dicto modo cadere medium, cum utraque conjunctio sit ad esse substantiale.* Verum in hoc loco S. Doctor non excludit medium quod, sed tantum medium quod; inquit enim, an natura humana sit assumpta à Verbo; mediante gratia habituali, quæ est accidentis quoddam de genere qualitatibus, & responderet negativè, quia sicut inter materiam & formam non potest esse aliquid medium, quod per prius habeat esse in materia, quam forma: ita nec inter Personam Verbi, & humanam naturam. Et rationem assignat, quia alias esse accidentale esset prius quam esse substantiale. Quæ ratio, ut patet, non excludit aliud quam medium quod, non solum habens rationem medii, sed etiam extremi afferentis esse accidentale, quod prius sit in humanitate Christi, quam esse substantiale: medium enim quod non est aliquid accidentis, sed modus quidam substantialis, non afferens esse distinctum ab esse extremorum. Unde D. Thomas in eodem articulo quæstionculâ ad 1. sic adhuc expressius aperit suam mentem: *Dicendum quod nihil prohibet accidens esse medium in conjunctione substantiali, sicut conjunctionem consequens: impossibile est autem ut sit medium conjunctionem causans.* Quibus verbis evidenter insinuat se toto illo articulo non loqui nisi de medio quod sit verum accidens, quodque non solum sit nexus, sed etiam habeat rationem extremi, quod prius uniatur nature humanæ, quam persona Verbi; eique prius conferat esse accidentale, quam habeat esse substantiale à Verbo: quod non haberet modus unionis quem admittunt Adversarii, quia volunt illum esse aliquid substantiale, modaliter ab extremis distinctum, & existens per existentiam extremorum, sive totius. Idem medium quod excludit S. Doctor hinc quæst. 6. art. 6. ad 1. his verbis: *Unio nostra ad Deum est per operationem, inquantum scilicet eum cognoscimus & amamus; & ideo talis unio est per gratiam habitualement, inquantum operatio perfecta procedit ab habitu, sed unio natura humana ad Verbum Dei, est secundum esse personale, quod non dependet ab aliquo habitu, sed immediate ab ipsa natura.* Unde in rei veritate nullus habetur locus in quo formaliter D. Thomas excludat unionem, à natura humana & Verbo unitis distinctam, quæ solum sit modus quidam substantialis, qualem valde probabiliter Complacentes, & alii recentiores Thomistæ inter materiam & formam constituunt: quamvis (ut ostendimus, ponderando vim rationis fundamentalis) colligi possit ex illius doctrina, modum illum non esse admittendum.

47. Plures autem afferuntur rationes ab Authoribus, ad modum illum impugnandum. Prima est, quia talis modus deberet esse supernaturalis, etiam quoad substantiam: hoc autem esse impossibile colligi videtur ex eo quod non est possibilis

A aliqua substantia supernaturalis, ut ostendimus in Tractatu de Visione beatifica, disputatione 1. §. 2.

Verum hæc probatio non est efficax, nam ibidem declaravimus, ratio ob quam non est possibilis substantia supernaturalis, est quia supernaturalitas in entibus creatis consistit formaliter in beatitudine ad Deum ut est supernaturalis, & non esse objecti, sive termini, quam in esse entis, & non quam ad objectum specificativum, aut finem, ut naturalem: repugnat verò substantiæ rationi ordinari Deum essentialiter, quia cum substantia sit completa, utpote ens per se, & propriè se, repugnat illi dependere ab aliquo extrinseco essentialiter, tanquam à termino specificante. Hæc autem ratio convincit quidem impossibilitatem substantiæ completæ supernaturalis, sed non substantiæ incompletæ, qualis esset modus unionis, si daretur: quod non est contra rationem substantiæ incompletæ, ordinari ad aliquid extrinsecum essentialiter: materia ordinatur essentialiter ad formam, & materia ad materiam: unde etiam dici posset, duci modum unionis supernaturalem, consistentem in ascendenti habitudine ad Verbum, ut terminum naturam humanam.

Secunda ratio quam plures adducunt ad veritatem conclusionis evincendam, est quia si esset necessaria unio inter humanitatem & Verbum, & proximè quia extrema realiter distincta, nequeunt actu uniri sine aliquo medio reali, ab utroque extremo realiter distincto: Sed hæc ratio (inquunt) nulla est, quia si quid probaret, convinceret, duci processum in infinitum in unionibus: nam si extrema realiter distincta nequeunt actu uniri sine medio reali, & realiter distincto, modus unionis distinctus realiter ab humanitate & Verbo, non posset illis immediate sine aliquo vinculo realiter distincto copulari, de quo eadem esset difficultas, & deinceps cederetur in infinitum.

Sed ab hac etiam ratione facile possunt se excusare Adversarii, dicendo propositionem illam: *Realiter distincta nequeunt actu uniri, sine medio distincto realiter*, non esse intelligendam universaliter de quibuscumque realiter distinctis, sed de illis solum quæ ita sunt realiter distincta, ut ne nullius essentiali ratione sit esse alteri copioctum: modus autem unionis est talis nature, ut sit essentialiter nexus duorum extremorum; & quæ, ita de eius ratione est alteri actualiter connecti ut quo, unde non copulatur extremis per aliud vinculum à se distinctum, sed immediate per seipsum; quia quod est essentialiter tale, nequit fieri tale per aliquid à se distinctum: si ergo existentia est essentialiter id quo aliquid existens non debet, nec potest, per aliquid à se distinctum existere, nec relatio referri per aliam relationem, aut actio fieri per aliam actionem. His ergo rationibus prætermisissis.

Probatum primò conclusio ratione fundamentalis, quæ potest sic proponi. Per illud Verbum divinum unitur actu & formaliter humanitati assumptæ, per quod exercet in ea rationem terminis ultimi complementi: Sed exercet in ea rationem terminis formaliter, per suam personalitatem, absque aliquo alio intermedio: Ergo per illam formaliter, absque aliquo etiam modaliter distincto illi unitur. Majore est evidens, nam cum Verbum uniatur nature humanæ, per modum terminis ultimi & complementi, necesse est, ut id per quod illi unitur, sit ipsum a seuale exercitum.

terminandi: sicut quia forma unitur materiæ per modum actus informantis, illud per quod ei unitur, est exercitium actuale informantis. Minor vero probatur. Nihil creatum potest esse actuale exercitium, siue actus secundus virtutis terminativæ personalitatis Verbi ad extra: Ergo Verbum Divinum exercet formaliter rationem terminativam naturæ humanæ, siue terminat naturam humanam in actu secundo, per solam suam personalitatem. Consequentia est evidens. Antecedens vero probatur. Non minus est infinitum Verbum Divinum, & actus purus in ratione termini naturæ, quam Deus ipse absolute in ratione principii productivi: Sed ex eo quod Deus est simpliciter infinitus, & actus purus in ratione principii productivi, exercitium producendi res ad extra non potest esse aliquid ab illius infinita virtute productiva in recto distinctum; unde docent communiter Thomistæ, Deum non operari ad extra per actionem formaliter transcurrentem, sed virtutem tantum, quæ est ipsamet actio increata, sine virtuali distinctione identificata cum virtute illius operativæ. Ergo ex eo quod Verbum Divinum est infinitum, & actus purus, in ratione termini naturæ exercitium terminandi naturam non potest esse aliquid creatum, & ab ejus personalitate realiter distinctum.

Dices, hoc argumentum convincere quidem inter humanitatem & Verbum non requiri modum aliquem unionis ex parte Verbi, sed non ostendere. Illud non requiri ex parte naturæ humanæ; nam cum illa sit finita & potentialis, non est sua terminatio passiva.

Sed contra: Si ad hoc ut Verbum uniatur naturæ creatae per modum termini, non requiratur aliquid medium ex parte Verbi, non requiritur etiam ex parte naturæ humanæ. Et ratio est evidens, nam hoc ipso quod Verbum intelligitur actu intrinsecè unitum naturæ creatae, oportet ut ipsa pariter eidem intelligatur intrinsecè unita: Ergo si Verbum intrinsecè communicat se humanitati per modum termini, siue aliquo medio realiter distincto, etiam natura humana erit eidem intrinsecè unita absque aliquo medio. Consequentia patet. Antecedens probatur. De ratione unionis est quod sit plurium vinculum, & quod plura inter se conjungat & copulet: Ergo si impossibile est materiam esse unitam formæ, nisi etiam, præciso quocumque alio, forma sit unita materiæ, ita implicat quod Verbum intelligatur actu intrinsecè unitum naturæ humanæ, nisi etiam reciprocè ipsa humanitas illi conjuncta intelligatur, præciso quocumque alio. Unde si ad hoc ut Verbum uniatur humanitati assumptæ per modum termini, non requiritur aliquid medium ex parte Verbi, non requiritur etiam ex parte naturæ humanæ.

Confirmatur hæc ratio fundamentalis: Subsistentia creata immediate unitur per seipsam naturæ creatae: Ergo multo magis id debet concedi subsistentiæ divinæ. Antecedens videtur certum, Tum quia subsistentia nullam formaliter exercet causalitatem in natura, sed puram rationem terminativam terminus autem immediatè seipso terminat. Tum etiam, quia si admittatur aliquis modus substantialis, per quem subsistentia conjungatur naturæ quam terminat, oportebit etiam fingere alium modum substantialem unionis inter existentiam & suppositum, & sic modorum non erit modus. Consequentia verò probatur: Personalitas Verbi est simpliciter infinita, & actus

lissima in ratione terminandi, continet enim omnem perfectionem & rationem terminandi, seclusis imperfectionibus quæ in creatis subsistentiis reperiuntur: Ergo si subsistentia creata immediatè per seipsam terminet naturam creatam, multo magis id debet concedi subsistentiæ increatae Verbi.

Nec valet si dicas, subsistentiam creatam esse suam rationem terminandi, quia est modus quidam nam inde sumitur optimum argumentum ad probandum etiam personalitatem Verbi Divini posse per seipsam actualiter terminare humanitatem Christi: nam si subsistentia quæ est modus, ac proinde realitas valde imperfecta & potentialis, id habet, potiori jure id habebit subsistentia Divini Verbi, quæ est actualissima, continetque omnem perfectionem ipsius creatæ subsistentiæ.

Ex hac ratione desumpta ex principiis D. Thomæ, duo intelliges: Primum est, quod licet nostra conclusio non habeatur formaliter in terminis apud S. Doctorem, eam tamen ab ipso insinuari omnibus locis, in quibus secundum communem Ecclesiæ consensum docet unionem humanitatis cum Verbo esse factam in persona, & naturam humanam formaliter & per se primò ad personalitatem Verbi esse assumptam. Non agitavit autem specialiter hanc difficultatem, sed ex clulo medio quod asserente esse accidentale, de quo solum temporibus ipsius erat controversia inter Theologos, existimavit se sufficienter conclusionem positam insinuare, dicendo unionem humanæ naturæ cum Verbo, fuisse factam formaliter in persona.

Secundum quod ex eadem ratione colligitur, est malè eos argumentari, qui probant dari medium inter humanitatem & Verbum, quia datur medium inter materiam & formam: admittit enim opinione illà probabili, quæ admittit modum unionis inter materiam & formam, assignatur notabilis ratio discriminis. Primò quia materia & forma sunt veræ causæ exercentes ad invicem & respectu totius causalitatem, atque ita earum causalitas debet esse aliquid medium inter illas, sicut etiam causalitas omnium aliarum causarum, est aliquid realiter medium inter illas & earum effectus. Secundò, quia non est de ratione formæ esse actu unitam materiæ, nec è contra. At verò personalitas Verbi non exercet ullam causalitatem respectu naturæ humanæ, sed puram rationem termini, de cuius natura est actu terminare, atque ita per seipsum immediatè rei terminatæ uniri.

Probat secundò conclusio alià ratione quam fusè prosequitur Cipullus hic dubio 2. §. 3. Si Pater vel Spiritus Sanctus unirentur humanitati à Verbo assumptæ, aut alteri naturæ creatæ, unio ipsorum fieret sine ullo modo substantiali intermedio: Ergo & unio Verbi cum humanitate assumptæ, siue tali medio facta est. Consequentia patet ex paritate rationis. Antecedens verò in quo est difficultas, sic ostenditur. Si ad hoc ut Pater & Spiritus Sanctus unirentur naturæ creatæ, esset necessarius aliquis unionis modus, vel ille esset ejusdem rationis cum eo qui de facto conjungit Verbum humanitati, in sententia Adversariorum, vel diversæ? Neutrum dici potest: Ergo &c. Minor quoad primam partem probatur. Illi unionum modi non possunt esse ejusdem rationis, qui habent terminos diversæ rationis quasi specificæ: Sed modi unionum copulantes Pa-

trem & Spiritum Sanctum naturæ creatæ, habent terminos diversæ rationis ab eo qui Verbum conjungit naturæ humanæ: Ergo non essent ejusdem rationis cum eo. Minor pater, quia licet personæ divinæ sint ejusdem essentiae, tamen in ratione personæ sunt quasi diversæ speciei, cum constituantur proprietatibus relativis diversæ rationis: unio autem naturæ creatæ cum divinitate, non fit immediate in natura, sed in persona; unde terminus primarius illius, & immediatus, est divina persona. Major verò probatur: Modus unionis debet à termino specificari: Ergo cum diversitate quasi specificæ terminorum, non potest stare unitas specifica unionum: unde propterea in sententia probabilis, quæ ponit unionem inter materiam & formam, unio illa quæ conjungit corpori animam rationalem, est diversæ rationis ab illa quæ unit corpori animæ equi.

Suadet etiam Minor principalis, quoad secundam partem. In entibus absolutis diversæ speciei, reperitur semper excessus & defectus secundum perfectionem specificam, quia species se habent veluti numeri, ut docet Aristoteles: Sed tam perfectus esse deberet unus illorum modorum unionis qui conjungerent tres personas naturæ creatæ, quàm alius: Ergo non posset esse diversæ rationis specificæ. Major pater, Minor etiam videtur certa, quia non esset unde inæqualitas eorum delumeretur, cum divinæ personæ per ordinem ad quas essentialiter constituerentur, sint æquales in perfectione.

Quod si dicas posse reperiri inæqualitatem ex parte naturarum quæ assumi possunt, huius positioni via præcluditur, si supponatur tres personas divinas assumere tres humanitates. Adde quod unio Dei cum natura creatæ ad esse personale, est summa communicatio Dei ad extra: Ergo non posset unio unius personæ esse perfectior unione alterius, aliis ista non esset summa, quod est contra rationem unionis hypostaticæ cum natura creatæ.

§. II.

Precipue objectiones solvuntur.

59. **O**bjic' primò: Natura quæ ad plura indifferens est & indeterminata, non potest unum illorum habere determinatè, nisi ei aliquid superaddatur; unde cum humanitas ex se indifferens sit ut terminetur per propriam substantiam creatam, vel per substantiam incretam Verbi Divini, ut terminetur personalitate Verbi, eget aliquo superaddito: Sed illud non potest esse nisi modus substantialis unionis: Ergo talis modus in humanitate assumpta necessariò admittendus est. Major videtur manifesta, si enim nihil adveniat rei indifferenti & indeterminatæ, eodem modo se habebit ac se habebat antea, atque adeò semper manebit in sua indifferencia & indeterminatione. Minor verò probatur. Illud superadditum vel erit actio unitiva Dei, vel relatio resultans in humanitate assumpta, vel modus substantialis unionis: Primum dici non potest, quia actio unitiva extrinseca est humanitati, & statim transit factâ unionem. Secundum etiam non potest affirmari, quia illa relatio consequitur ad unionem jam factam, & supponit, saltem prioritate naturæ, ipsam naturam humanam esse terminatam à personalitate Verbi: Ergo solum restat modus ille unionis, per quem natura humana

A determinetur ad recipiendam substantiam Verbi Divini.

Confirmatur: Humanitatem esse hypostaticè unitam Verbo Divino, & terminatam personalitate ipsius, est aliqua formalitas realis in re ipsa, & novo existens: Sed hæc formalitas non est solitas humanitatis, aut Verbi, quia entitas incrementi Verbi erat ab æterno, ac proinde ante unionem hypostaticam; & similiter humanitas prius saltem naturâ producta erat quàm unitetur Verbo: Ergo præter entitatem humanitatis & Verbi, debet peraddi aliquis modus unionis, per quem humanitas dicatur unita Verbo hypostaticè, & ab illa substantialiter terminata.

B Ad objectionem respondeo distinguendo Majorem: Natura quæ ad plura indifferens est & indeterminata, ex natura sua, non potest unum illorum habere determinatè, nisi ei aliquid superaddatur, concedo Majorem. Natura quæ ad plura indifferens est solum ex potentia obedientiali, nego Majorem. Natura verò humana non est se & ex propria natura indifferens ad hoc terminetur per propriam personalitatem creatam, vel per substantiam Verbi Divini: est enim sua natura determinata ad propriam substantiam, quàm connaturaliter exigit, & solum indifferens est ex potentia obedientiali, quæ qualibet creatura subditur Deo ut in ipsa faciat quicquid non implicat contradictionem. Unde illa non indiget modo substantiali unionis, ut ad incrementum Verbi Divini substantiam determinetur; sed hoc sufficit actio unitiva Dei, quæ cum efficacia sit, potest ea unire quæ longissimè etiam ad invicem distant. Et licet talis actio secundum se extrinseca sit humanitati, & transeat factâ unionem, tamen est intrinseca ratione sui termini formalis, in quo etiam virtualiter semper manet, nimirum ratione substantiæ Verbi Divini, ut communicat humanitati, quæ ut infra dicemus, est terminus formalis actionis unitivæ Dei.

D Adde quod argumentum illud facile potest retorqueri in Adversarios: Natura enim humana secundum se est indifferens ad hoc ut recipiat, vel non recipiat illum modum substantialem unionis quem admittunt: Ergo ut illum recipiat, debet determinari per alium modum, & tunc ut recipiat illum alium modum, debet determinari per alium, & sic dabitur processus in infinitum. Sicut ergo Adversarii teneantur respondere naturam humanam non indigere aliquo modo vel entitate superadditâ, ut determinetur ad recipiendum modum illum substantialem unionis, qui sine dubio supernaturalis est, supposito quod datur, quia non est indifferens ad illum modum ex natura sua, sed solum ex potentia obedientiali, & sufficere actionem unitivam Dei, quæ producat effectivè talem modum in humanitate. Ita ut dicimus, ad hoc ut natura humana terminetur per substantiam incretam Verbi, non indiget aliquo modo substantiali, sed sufficere actionem unitivam Dei, quæ huiusmodi extrema inter se conjungat.

E Ad confirmationem respondeo humanitatem esse hypostaticè unitam Verbo Divino, & terminatam personalitate ipsius, esse quid reale in re ipsa, & novo existens, non tamen modum substantialem unionis, nec solum naturam humanam præcisè, aut solum personalitatem Verbi, sed esse ipsam naturam humanam, ut terminatam divinâ personalitate, sive ut communicat

tem divinam substantiam, per modum termini A
ipsum completis & terminantis. Sicut in senten-
tia eorum qui inter materiam & formam modum
unionis non admittunt, materiam esse unitam
formae, nihil aliud importat, quam materiam ip-
sam connotantem entitatem formae illam infor-
mantis & auctuantis. Ad hoc autem ut humanitas
de novo connotet personalitatem Verbi, per mo-
dum termini ipsam completis, requiritur quod
ponatur actio unitiva Dei, per quam personalitas
Verbi Divini communicetur naturae humanae.
Sicut ad hoc ut materia connotet formam, per
modum actus illam informantis, debet praesupponi
actio unitiva generantis, per quam forma com-
municetur materiae, tanquam actus propriae po-
tentiae.

68. Dices, Actio illa unitiva Dei, debet habere ali-
quem terminum productum, cum sit virtualiter
transiens: Sed non videretur posse habere alium ter-
minum productum, quam modum unionis copu-
lantis Verbum naturae humanae: Ergo necessario
admittendus est modus ille. Major patet, Minor
probat. Vel terminus ille esset Verbi substantia,
vel humanitas assumpta: Sed non primum, cum
Verbi substantia sit increata, & ab aeterno existens.
Neque etiam secundum, quia, ut infra dicemus,
humanitas seipsum producta per actionem distinctam
ab actione assumptiva, seu unitiva, quae actio fuit
vera generatio, ad quam B. Virgo praebuit suum
concursum, cum tamen non influxerit in actionem
assumptivam, seu unitivam humanitatis cum Ver-
bo: Ergo actio unitiva Dei non potest habere a-
lium terminum productum, quam modum unio-
nis copulantis Verbum naturae humanae.

69. Respondeo, concessa Majori, negando mino-
rem: Ad probationem in contrarium dicendum,
neque personalitatem Verbi, neque humanita-
tem assumptam, esse terminum productum per
assumptionem, sed hoc compositum ex divinitate
& humanitate, quod dicitur Christus: sicut pro-
portionaliter terminus productus per humanam
generationem, neque est anima rationalis, cum
fuit per creationem, neque similiter corpus, quia
supponitur generationi, cum dicat solam mate-
riam, ut radicem huius numero quantitatis, sed est
suppositum humanum.

70. Instabis, Licet Christus sit terminus qui, sive
totalis actionis Dei unitivae, non tamen est ter-
minus eius quo, sive formalis: Sed actio Dei uniti-
viva, nedum habere debet terminum qui, sive to-
talem de novo productum, sed etiam terminum
quo, sive formalem, qui non potest esse alius quam
modus unionis copulantis Verbum naturae huma-
nae: Ergo &c.

71. Respondeo concessa Majori, negando mino-
rem: duplex enim solet distingui actio, quarum
una dicitur productiva, seu effectiva, altera voca-
tur unitiva; inter quas hoc intercedit discrimen,
quod actio productiva efficit non solum termi-
num totalem, sed etiam formalem: v. g. genera-
tio leonis non solum producit totum compositum
genitum, nimirum leonem, sed etiam formam
substantialem illius quam educit e sine materia:
actio vero pure unitiva, producit quidem termi-
num totalem, non tamen formalem, quem solum
conjungit alteri, ut patet in generatione hominis:
homo enim generans producit quidem ipsum sup-
positum genitum, quod est terminus totalis gene-
rationis, non tamen producit animam rationa-
lem, quae est terminus formalis generationis hu-
manae.

manae; quia anima rationalis non educitur de po-
tentia materiae, sicut alia formae corporeae, sed a
solo Deo creatur; unde homo generans habet so-
lum illam unitivam materiae, mediantibus dispositio-
nibus quas in illam introducit.

Urgebis: Non potest intelligi quomodo termi-
nus qui sive totalis producat, nisi per produ-
ctionem termini formalis: Ergo si actio unitiva
terminum qui, sive totalem producat, etiam ter-
minum quo, sive formalem efficiet.

Sed nego Antecedens, ex eo enim producit
terminum qui, sive totalis, quod terminus formalis
per actionem aliquam communicetur, & conjun-
gatur alteri extremo, sive per eandem actionem
terminus ille formalis producat, sive suppona-
tur productus per aliam actionem; sive etiam sit
aliquid improductum. Et ratio est, quia ex illa
conjunctione praecise termini formalis cum
altero extremo, resultat totum quod antea non
erat.

Quod si adhuc instes, & dicas, terminum
formalem non posse communicari alteri extre-
mo cui antea non communicabatur, nisi per ali-
quid superadditum, ipsa enim communicatio de-
bet esse aliquid ab eo distinctum. Respondeo
non posse communicari nisi per aliquid superaddi-
tum, quod sit actio communicativa, concedo.
Quod sit vinculum medians, & realiter distin-
ctum, nego: quando terminus formalis est tan-
tae actualitatis ut sit ex seipso formaliter totum
illud quod sua communicatio, sive exercitium
efficiendi aliud extremum, dicit in recto, ut con-
tingit in proposito: nam sicut principium activum,
quod ratione suae summae actualitatis est formaliter
sua actio, infert effectum extra se, absque ali-
quo medio, per hoc solum quod ad ipsum termi-
natur, ut contingit in Deo: ita etiam extremum
alteri communicabile, quod est actus purus, & ra-
tione summae actualitatis suam communicatio-
nem sibi identificat, non jungitur sive communi-
catur alteri extremo, per aliquid superadditum
per modum vinculi, sed per seipsum immediatè,
connotando tamen actionem per quam aliud ex-
tremum sibi applicat.

Obicies secundò: Debet assignari aliquod
fundamentum illius relationis quae resultat ex hu-
manitate Christi in ordine ad Verbum divinum:
At hoc non potest esse aliud quam modus sub-
stantialis unionis copulantis Verbum naturae hu-
manae; non enim potest esse actio unitiva Dei,
cum illa sit formaliter immanens in Deo, ac pro-
inde non recepta in humanitate; neque humanitas
praecise & secundum se, alias omnis humanitas
fundaret talem relationem; nec etiam personali-
tas Verbi communicata humanitati, quandoqui-
dem illa est terminus talis relationis: Ergo modus
ille substantialis unionis, necessario admittendus
est.

Respondeo, concessa Majori, negando mino-
rem, nam fundamentum remotum relationis quae
resultat in humanitate Christi in ordine ad Ver-
bum Divinum, est ipsa actio unitiva Dei, per
quam effectivè conjungit naturam humanam
personalitati Verbi, & quae licet sit formaliter
immanens, est tamen virtualiter transiens: fun-
damentum vero proximum est terminatio passiva
humanitatis, sive quod idem est, ipsa humanitas,
ut terminata personalitate Verbi, vel unitas rea-
lis personae Christi in qua natura divina & huma-
na conveniunt. Quod potest declarari & illustrari

exemplo relationis quam materia dicitur ad formam, & forma ad materiam: illi enim Philosophi qui non admittunt modum substantialem unionis inter materiam & formam, dicunt fundamentum remotum huius relationis esse actionem unitivam generantis, per quam forma communicatur matriæ, & ipsi unitur; fundamentum verò proximum esse ipsam unionem passivam, quæ nihil aliud est quam sustentatio formæ, & informatio matriæ. Vel ut alii volunt, fundamentum proximum huius relationis est unitas compositi ad cuius constitutionem materia & forma uniuntur. Idem proportionaliter dicendum est de relatione quæ resultat in humanitate Christi in ordine ad Verbum Divinum, eam scilicet fundari remotione in actione unitiva Dei, proximè verò in terminatione vel assumptione passiva humanitatis; vel ut alii volunt, in unitate personali Christi, in quo natura divina & humana conveniunt. Quod ut magis illustretur.

72. Adverendum est, hanc relationem, cum sit altioris ordinis, assimilari partim relationibus primi generis, quæ fundantur in unitate & numero; partim relationibus secundi generis, quæ fundantur in actione & passione. Ex hac ergo parte quæ illa relatio est similis relationibus primi generis, fundatur in unitate personali Christi; ex alia verò quæ assimilatur relationibus secundi generis, fundatur in actione unitiva Dei, & in terminatione seu assumptione passiva humanitatis; talis enim terminatio, seu assumptio, est veluti quædam passio, non formaliter, sed virtualiter: sicut & ipsa actio unitiva Dei, non est formaliter, sed tantum virtualiter transiens.

73. Obijciens tertio: Humanitas Christi prius prioritate naturæ quam referretur ad Verbum Divinum, per sui assumptionem immutata fuit: Sed hoc salvari nequit, nisi admittatur in humanitate modus substantialis unionis per quem formaliter conjungatur Verbo Divino: Ergo talis modus necessarius admittendus est. Major videtur certa in doctrina D. Thomæ, qui variis in locis docet relationem prædicamentalem quæ humanitas consequenter ad sui assumptionem refertur ad Verbum Divinum, causari ex mutatione non ipsius Verbi, sed humanitatis quæ ad illud assumitur. Minor verò suadetur. Non videtur posse salvari quod aliqua natura priusquam referatur ad aliud, immutetur, nisi antecedenter ad ejusmodi relationem, vel aliquid de novo in se recipiat, vel aliquid ex iis quæ habebat prius, prioritate saltem naturæ, deperdat: Ergo cum humanitas Christi in sui assumptione ad Divinum Verbum, nihil amiserit quod haberet prius, prioritate etiam naturæ, ut salvetur per talem assumptionem immutata fuisse, necesse est fateri aliquid in ea fuisse receptum antecedenter ad sui relationem ad Verbum, quod non potest esse aliud quam modus substantialis unionis.

74. Respondeo distinguendo Majorem: Humanitas Christi prius prioritate naturæ quam referretur ad Verbum, per sui assumptionem immutata fuit, mutatione propriâ & rigorosâ, nego: mutatione impropria & largè sumptâ, concedo; & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

Explicatur solutio: In mysterio Incarnationis natura humana non mutatur propriâ & rigorosâ mutatione, Primò quia ad mutationem propriam & rigorosam necessarium est ut res quæ dicitur mutata, ante receptionem ejus ratione cujus mu-

tata dicitur, præexistat: humanitas autem Christi non præexistit antequam terminaretur per personam divinam, cum eodem instanti producta sit & assumpta à Verbo, ut dicemus articulo sequenti. Secundò, quia terminatio non est propriè receptio alicujus formæ, quæ tamen ad rigorosam mutationem requiritur. Si autem loquimur de mutatione largè & improprie sumptâ, concedi potest humanitatem Christi mutatam esse; quæ mutatio consistit in hoc quod cum haberet naturalem inclinationem ad propriam substantiam, terminata fuit per alienam, scilicet divinam. Potestque hæc solutio & doctrina illustrari ex opinione probabiliori, quæ nullum inter materiam & formam modum unionis admittit, namque hanc sententiam, ut anima rationalis, de non unita corpori, fiat ipsi unita, & ad illud ut ad suam partem referatur, non requiritur quod mutetur mutatione propriâ & rigorosâ sed sufficit mutatio quædam impropria & largè sumptâ, nimirum trinleca quædam connotatio, quæ connotet materiam ut potentiam recipientem, quam antea non connotabat. Cur ergo pariter idem dici non poterit de humanitate assumptâ à Verbo, eam scilicet priusquam referatur ad Verbum, non debere immutari mutatione propriâ & rigorosâ, modum substantialem unionis recipiendo, sed sufficere mutationem largam & impropriam, quæ ex actione unitiva Dei, & passiva Verbi Divini terminatione ipsi advenit?

ARTICULUS IV.

Utrum assumptio humanæ naturæ ad personam Verbi Divini, sit una eademque realiter actio cum creatione animæ, & productione humanitatis Christi?

Non procedit difficultas ista de assumptione humanæ naturæ activè sumptâ, prout se tenet ex parte Dei assumptionis, certissimum enim est, quod cum in sententia D. Thomæ, omnia operetur Deus per unam eademque realiter actionem, formaliter immanentem, & virtualiter transientem, eadem entitativè actio fuit per quam Deus animam Christi creavit, ejus humanitatem produxit, & ad personam suam Verbi eam assumpsit, sed de assumptione humanæ naturæ passivè sumptâ, prout se tenet ex parte ipsius termini, nempe animæ Christi, & ejus humanitatis. Hoc præmissis.

In huius difficultatis resolutione est quorundam modernorum sententia, asserens unam & eandem actionem realiter esse simul creationem animæ Christi, productionem, & assumptionem humanitatis eius, sub quadam eminenti ratione: sicut anima rationalis sub eminenti quadam ratione est simul vegetativa, sensitiva & rationalis. Ita Cabreria hic art. 11. disp. 2. & quidam alii moderni. Oppositum docent alii Thomistæ, existimantes creationem animæ Christi, generationem ipsius humanitatis, & ejus assumptionem ad personam Verbi Divini, esse tres actiones realiter inter se distinctas, quam sententiam, ut probabiliorem, scilicet schola D. Thomæ communior emens.

Dico, tres illas actiones realiter inter se distinguere.

Probatum primò conclusio ratione fundamentali.

Distinctio realis & specifica actionum desu-
mitur ex distinctione specifica terminorum, ut
docet D. Thomas 1. p. quaest. 77. art. 3. Sed as-
sumptio, productio humanitatis, & creatio ani-
mae Christi, habent distinctos terminos: Ergo
sunt actiones speciei & realiter distinctae. Major
est minor probatur. Terminus formalis crea-
tionis est ipsa anima, quae ex nihilo educitur; termi-
nus formalis assumptionis est ipsa humanitas, seu
formalis generationis est ipsa humanitas, seu
formalis assumptionis, seu actionis unitivae,
est substantia Verbi Divini, ut communicata na-
turae humanae, vel ipsa humanitas, ut terminata
personalitate Verbi, de quo articulo sequenti: Sed
evidens est illos terminos inter se realiter distin-
guere, distinctione saltem includentis & inclusi; hu-
manitas enim importat aliquid praeter animam ra-
tionalem, & similiter substantia communicata
humanitati, includit aliquid quod non importat
ipsa humanitas, scilicet personalitatem increatam
Verbi: Ergo &c.

Dices, illa omnia attingi sub una ratione supe-
riori, ad quam diversitas assignata se habet ma-
terialiter, & consequenter non exigere distinctas
actiones.

Sed contra: Si illa omnia sub una ratione at-
tingerentur per unam actionem, maxime quia
creantur ad unam personam constituendam:
Sed hoc non sufficit, alias anima rationalis sem-
per produceretur per eandem actionem simul cum
humanitate, quae esset eminenter creatio & ge-
neratio; quia frustra fierent per plura, quae
pollent fieri per pauciora; & juxta hanc respon-
sionem, anima rationalis & humanitas attingi
pollent per eandem actionem, in quantum ordi-
narentur ad unum suppositum humanum con-
stituendum: Sed hoc est contra communem Phi-
losophorum & Theologorum sententiam: Ergo
&c. illud.

Probat secundum conclusio: Actio unitiva hu-
manitatis cum persona Verbi, est altioris ordinis
quam sit actio productiva ejusdem humanitatis,
& creativa animae rationalis: Ergo distinguitur rea-
liter ab illis. Consequentia patet, Antecedens pro-
batur. Actio unitiva pertinet ad ordinem super-
naturalem & hypostaticum, actio vero producti-
va & creativa, sunt ordinis pure naturalis: unde B.
Virgo concurrit per modum causae principalis ad
productionem humanitatis Christi, ad unionem
vero hypostaticam non concurrit per modum cau-
sae principalis, imò nec etiam in ratione causae in-
strumentalis, ut infra dicemus: Ergo actio unitiva
humanitatis cum persona Verbi, est altioris ordi-
nis, quam sit actio productiva ejusdem humanita-
tis, & creativa animae rationalis.

Confirmatur: Actio creativa realiter distingui-
tur ab actione quae non est creatio: Sed productio
animae rationalis Christi, fuit vera actio creativa,
ex parte ex nihilo, imò ejusdem rationis cum actio-
ne creativa animae nostrae, ut docet S. Thomas in
1. p. quaest. 6. art. 3. assumptio vero non fuit actio
creativa, quia non fuit ex nihilo, sed ex praesupposito
subiecto, scilicet ex humanitate, quae ex non u-
nitate facta fuit per illam actionem unita Verbo: Ergo
creatio animae Christi fuit actio realiter distin-
cta ab ipsa assumptione.

Quod vero etiam totius humanitatis produ-
ctio, fuit actio ab ejus assumptione distincta,
hac ratione suaderi potest. Quod praesupponitur
assumptioni, ab ea distinguitur: Sed productio

humanitatis, ejus assumptioni praesupponitur,
saltem prioritate naturae, ut enim ait S. Thomas
infra quaest. 4. art. 2. & 3. id quod assumitur, praein-
telligi debet assumptioni, cujus ratio est, quia as-
sumptio est alicujus ad se sumptio: Ergo productio
humanitatis, ab ejus assumptione distinguitur.

Objicies primo quaedam SS. Patrum testimo-
nia, quae videntur adversari nostrae sententiae: nam
D. Leo Papa Epist. 11. ad Julian. sic ait: *Natura
nostra non sic assumpta est, ut prius creata, postea
assumeretur, sed ut ipsa assumptione crearetur.* Ful-
gentius de fide ad Petrum cap. 18. dicit ipsum *Ver-
bum Deum, suae carnis acceptione conceptum.* Simi-
lia habet Fulgentius lib. de incarnatione & gratia
cap. 3. dicens, *Ipsa quippe acceptio carnis fuit con-
ceptio virginalis.*

Respondeo illos SS. Patres iis locis nihil aliud
velle docere, quam hujusmodi actionum conco-
mitantiam: quamvis enim tres illae actiones sint
distinctae, omnes tamen fuerunt in eodem instan-
ti tempore; imò quia actio creativa animae Chri-
sti, & productio humanitatis, dependent & com-
plentur ab assumptione, modo inferius explican-
do, quatenus dant solum esse essentiae, assumptio
vero ponit esse & subsistere in ipsarum termino,
deò dicunt SS. Patres, carnem Christi fuisse pro-
ductam per assumptionem.

Objicies secundò: Creatio animae Christi, sicut
& productio humanitatis, est actio per quam ani-
ma, sive humanitas, accipit esse: Sed anima Chri-
sti accipit esse per assumptionem, sicut & ejus hu-
manitas: Ergo creatio animae Christi, & humani-
tatis ejus productio, non sunt diversae actiones ab
illius assumptione, seu unionem ad Verbum. Major
patet, nam sicut creati & produci, est accipere es-
se; ita creatio & productio, est actio per quam da-
tur esse. Minor vero probatur: Anima Christi, &
ejus humanitas, non habent aliud esse quam divi-
num, ut art. 6. ostendimus: Sed hoc acceperunt
per assumptionem: Ergo &c.

Respondeo negando Majorem, ad cujus proba-
tionem, distinguo Antecedens: creati, sicut & pro-
duci, est accipere esse, sive formaliter, sive conco-
mitanter, concedo: semper formaliter, loquendo
de esse existentiae, nego.

Explicatur solutio: Creatio, sicut & genera-
tio, habet duplicem terminum, unum primum,
qui est essentia; & alium secundarium, qui est exi-
stentia; & licet quando creatio est completa, &
nullo modo impedita, & res quae producitur, re-
linquitur in suo naturali modo, attingat utrum-
que terminum; quando tamen creatio impedi-
tur, & manet incompleta, accipiens comple-
mentum ab alia actione simultanea, non est ne-
cesse quod attingat formaliter existentiam, quia
(ut dixi) est terminus solum secundarius ipsius
creationis: hoc autem contingit in praesenti, licet
enim creatio animae Christi, naturam suam utrumque
terminum attingisset, tamen de facto non attingit,
quia Verbum Divinum ad suum esse illam ani-
mam traxit, ac per consequens fuit impedita pro-
pria existentia.

Quod diximus de existentia, debet applicari
subsistentiae: licet enim creatio habeat, quantum
est de se, terminari ad rem subsistentem, non est
tamen necessarium, quod ipsam subsistentiam
semper attingat: nam cum subsistentia non ha-
beat rationem termini primarii, sed tantum se-
cundarii creationis, potest impedi ipsa creatio
ne illam attingat, maxime quando loco ipsius
subsistentiae.

subsistentiæ, quæ deberet esse terminus secundarius creationis, ponitur ipsa recreata, alia subsistentia, ut contingit in presenti.

86. Obijcies tertio: Si humanitas Christi non esset producta ex vicejdem actionis quæ est unita Verbo: prius naturâ fuisset producta, quàm unita Verbo: Sed hoc dici nequit: Ergo nec illud. Sequela Majoris patet, nam quando productio & assumptio alicujus rei sunt actiones realiter distinctæ, semper productio naturâ est prior assumptione. Minor verò probatur: Si Christi humanitas prius naturâ esset producta, quàm unita Verbo, sequeretur B. Virginem non esse propriam matrem Dei, quia ejus conceptio seu generatio, ad solam humanitatem completè terminaretur, prius naturâ quàm assumptio à Verbo, illique personaliter uniretur. Potestque hæc ratio hoc exemplo illustrari & confirmari. Si igitur produceret calorem, & aliud agens illum uniret subiecto, talis ignis diceretur quidem producere calorem, sed non facere calidum: Ergo si alia fuit actio humanitatis productiva, scilicet generatio, & alia unitiva, scilicet assumptio, B. Virgo, quæ solùm concurrit ad productionem humanitatis, generavit quidem hominem, sed non ipsum Christum, ex divina & humana natura compositum, subindeque mater humanitatis, non autem Christi, & multò minus ipsius Dei, dici debet.

87. Respondeo, concessa Majori, negando Minorem, ad cujus probationem, negatur sequela, & ad ejus probationem, in primis dici potest cum S. Thoma in 4. quæst. 32. art. 4. mulierem non idèd generare filium, quod eliciat actionem generativam, sed quia ministrat materiam ex qua, virtute activa seminis virilis, formatur corpus, & producitur natura subsistens: unde ut B. Virgo dicatur & verè sit mater Christi, sufficit quod ministraverit materiam ad formationem humanitatis ejus, quamvis nullum habuerit cõcursum activum circa illam, & multò minus circa unionem personalitatis Verbi cum natura humana, ad quam ne instrumentaliter quidem concurrit, ut infra ostendemus.

Si quis autem sequi velit sententiam Medicorum, existimantium mulierem non solùm passivè, sed etiam activè, ad generationem, seu formationem fœtus concurrere, subindeque ad productionem naturæ subsistentis, respondere poterit cum Nazario hic, quod ut B. Virgo dicatur concepisse & genuisse Deum, non requiritur quod ejus actio fuerit unitiva humanitatis Christi ad suppositum Verbi Divini, sed sufficit quod Christi humanitas in eodem instanti fuerit ad unitatem Verbi personalem assumpta, in quo ejusdem humanitatis conceptio fuit; quia tunc suppositum Verbi Divini censetur ultimè complere & determinare actionem generativam B. Virginis, cum illud præstet personalitas Verbi Divini, seclusis imperfectionibus, quod fecisset propria & connaturalis subsistentia humanitatis, si resulasset.

88. Ad exemplum verò de igne dicendum quod si actio ignis esset de se unitiva caloris cum aliquo subiecto, licet virtute divinâ substitueretur aliud, talis ignis diceretur facere calidum, non verò si talis actio non esset unitiva caloris cum aliquo subiecto. Unde cum generatio, quæ B. Virgo formavit Christi humanitatem, ex natura sua esset actio unitiva talis humanitatis cum supposito connaturali, quamvis virtute divinâ, per aliam actionem positum sit & substitutum suppositum Verbi Divini, potest nihilominus Beatissima Virgo verè dici genuisse Christum, sive Deum & hominem simul.

ARTICULUS V.

Quisnam sit terminus totalis, & formalis actionis unitivæ Dei, seu assumptionis humanitatis ad Verbum?

Supponimus ex Philosophia posse dari actionem, seu qui, & alium formalem, seu quo. Totalis est ille qui adæquatur correspondenti actioni, & ipsam sic terminat: formalis verò est ipsa ratio seu forma à qua affectus habet esse, v.g. in generatione substantiali, terminus qui, seu totalis, est suppositum, seu compositum ex natura & substantia; terminus verò quo, seu formalis, est forma ipsa substantialis, quæ compositum habet esse. Hoc præmissis.

Circa terminum qui sive totalem actionis unitivæ Dei, seu assumptionis humanitatis ad Verbum, nulla est inter Theologos controversia, omnes enim unanimiter docent, talem terminum esse Christum, seu personam compositam ex divina & humana natura. Sed de ejus termino quo, seu formali, varia sunt Authorum placita. Sane enim hic disp. 9. sect. 3. asserit terminum formalem hujus actionis esse modum substantialem unionis, quo Verbum Divinum humanitatem sumptæ copulari existimat. Vazquez hic disp. 13. cap. 2. vult naturam humanam esse terminum formalem hujus actionis. Alii cum Gabriele in 4. dist. 1. art. 1. censent illius actionis terminum esse qualitatem quandam supernaturalem in natura humana productam, quam gratiam unionis appellant. Thomistæ verò, excepto Atavio, docent actionem unitivam habere pro termino formali personalitatem Verbi, ut connotat naturam humanam, cui dat esse subsistentem.

§. I.

Statuitur vera sententia.

Dico primò: Terminus qui, sive totalis, assumptionis, seu actionis unitivæ Dei, est Christus, seu persona composita ex humana & divina natura. Ita communiter Theologi.

Probatur breviter: Terminus qui, sive totalis, actionis unitivæ duorum extremorum, est compositum ex illis resultans: Sed Christus est compositum ex actione unitiva humanitatis cum divinitate resultans: Ergo est terminus qui, sive totalis, assumptionis, seu actionis unitivæ Dei. Minor constat ex dictis art. 2. hujus disputationis. Major verò inductione manifestari potest, in omnibus aliis actionibus unitivis, præcipuè generatione & resurrectione hominis, in quibus terminus qui, sive totalis, est ipsum compositum ex partibus unitis, vel reunitis resultans. Ex ratio est, quia per tales actiones, id quod per se interdictum, non est nisi compositum, ex unione extremorum confluit.

Dico secundo: quamvis daretur modus aliqui substantialis unionis, quo humanitas jungeretur formaliter Verbo Divino, ille non esset terminus formalis assumptionis, seu actionis unitivæ Dei. Probatur:

Prebatur: Licet daretur modus unionis inter materiam & formam, ille tamen non esset terminus formalis generationis: Ergo similiter, quamvis poneretur modus aliquis substantialis unionis, quo Verbum humanitati assumptæ copularetur, non esset propterea terminus formalis assumptionis, seu actionis unitivæ Dei. Consequentia manifestata videtur ex paritate rationis. Antecedens vero docetur communiter à Philosophis in libris de generatione, solis Conimbricensibus exceptis, & hac ratione suadetur. Terminus formalis generationis est ille per quem constituitur terminus totalis. At terminus totalis generationis, nempe compositum, vel suppositum, non constituitur per ipsam unionem, cum unio non sit pars, sed purus nexus partium, sed per ipsam formam, sive totalem, qualis est humanitas, sive partialem, qualis est anima rationalis: Ergo terminus formalis generationis non est unio, sed forma; terminus qui dicitur formalis totalis, forma totalis, v.g. humanitas, terminus vero formalis partialis, forma partis, puta anima rationalis.

Ex quo probari potest directe conclusio, hac ratione. Terminus formalis actionis unitivæ Dei, est id per quod constituitur terminus totalis, sive quod idem est, debet esse natura termini totalis, producta, vel communicata: Sed modus substantialis unionis, quamvis admitteretur in humanitate Christi, non esset natura termini totalis: Ergo quamvis daretur, non esset terminus formalis actionis unitivæ Dei. Major constat ex dictis, & probatur à D. Thoma quæst. 2. de potentia art. 1. quia terminus formalis cuiuslibet actionis, est ille per quem fit ut passum, seu terminus totalis, sit quodammodo similis vel idem cum agente. Unde etiam Minor constat, nam modus ille substantialis non est id ratione cuius Christus est similis, vel potius idem in persona cum Deo, seu Verbo.

Dico tercio: Terminus formalis assumptionis, seu actionis unitivæ Dei, non est natura humana assumpta à Verbo, sed ipsa Verbi Divini personarum, seu substantia, ut communicata humanitati.

Probatur: In omni actione unitiva id habet rationem termini formalis, quod habet rationem actus, & perfectivi, non vero quod habet rationem materiæ & perfectibilis: At in assumptione humanitatis ad Verbum, quæ est actio unitiva, id quod habet rationem actus & perfectivi, est personarum, seu substantia Verbi Divini, ut communicata humanitati: ipsa vero humanitas se habet ad illam tanquam quid materiale & perfectibile per ipsam: Ergo terminus formalis assumptionis seu actionis unitivæ Dei, non est natura humana assumpta à Verbo, sed ipsa Verbi Divini personarum, ut humanitati communicata. Minor est certa, Major vero constat ex his quæ dicuntur in physico de termino generationis hominis, ubi dicitur quod non materia, sed anima, & non utrunque, sed ut unita, seu communicata ipsi materiæ, est terminus formalis generationis hominis.

§. 11.

Solvuntur objectiones.

Obijciens primò contra primam conclusionem: Terminus qui assumptionis debet esse aliquid creatum: Sed Christus non est aliquid creatum: Ergo non est terminus qui assumptionis. Minor patet, quia Christus non existit, nisi existentia divina, ut infra ostendemus, unde hæc propositio,

Tom. IV.

Christus est creatura, est absolute falsa. Major vero probatur. Terminus qui sive totalis assumptionis est aliquid in tempore factum: Sed quod fit in tempore per veram & realem actionem, est quid creatum: Ergo &c.

Respondet quod si loquamur de termino totali assumptionis materialiter, ratione terminorum ex quibus coalescit, neque est quid creatum, neque quid increatum, sed utrumque simul; imò quia includit humanitatem, quæ constat ex partibus seorsim factis per creationem, & ipsam divinitatem, est quid increatum ratione divinitatis, quid creatum ratione materiæ, & animæ rationalis, ratione vero humanitatis est quid genitum; imò & in quantum homo. Cæterum loquendo de ipso termino totali formaliter, qui ex prædicta actione unitiva confurgit, est quid creatum, non sumendo strictè creationem, prout dicit productionem ex nihilo, quia revera est ex aliquo priori, scilicet divinitate & humanitate; sed latè, prout significat quamcumque actionem per quam aliquid quod ante non erat, habet esse de novo: Christus enim factus est in tempore per assumptionem humanitatis ad Verbum, seu per actionem unitivam Dei, juxta illud Joan. 1. *Verbum caro factum est*, & istud quod canit Ecclesia in Symbolo, *Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, & homo factus est*. Ratio enim id suadet: Ad hoc enim ut aliquid compositum dicatur factum formaliter, non est necesse quod per actionem ex qua resultavit, producta fuerint extrema, sed sufficit quod fuerint ad invicem copulata. Si quis enim albedinem præexistentem leparatam, uniret subiecto, verè produceret album. Item si anima rationalis & materia essent ab æterno, & in tempore unirentur ad componendum hominem, talis homo verè in tempore produceretur, essetque factus in tempore, eius partes secundum se essent æternæ. Pariter ergo dicendum est, quod licet per unionem humanitatis ad Verbum, non fiat ipsum Verbum, imò nec etiam ipsa humanitas, dici tamen debet, quod fiat Christus, qui est quid compositum ex Verbo & humanitate.

Obijciens secundò cum Suarez contra secundam conclusionem: Terminus formalis actionis productivæ sui termini totalis, semper debet esse quid productum per talem actionem; aliàs enim talis actio non esset factiva ipsius termini totalis, cum nihil in eo posset assignari productum per talem actionem: At nihil potest dari productum per assumptionem, seu actionem Dei unitivam, præter modum unionis, quo Verbum humanitati assumptæ conjungatur: Ergo talis modus unionis admittendus est, & pro termino formali assumptionis assignari debet.

Respondet negando Majorem; nam in divinis terminis formalis generationis filii, non est filiatio, quæ per eam producit, sed essentia, quæ non producit, sed communicatur, ut docetur in Tractatu de Trinitate; & in humanis terminis formalis generationis hominis est anima rationalis, quæ non producit per ipsam generationem, sed solum unitur materiæ. Cur ergo similiter substantia Verbi Divini non poterit esse terminus formalis assumptionis, seu actionis unitivæ Dei, quamvis per illam non producat, seu duntaxat naturæ humanæ communicetur? Ad probationem in contrarium, dicendum est, quod ut actio dicatur productiva termini totalis, non est necesse quod producat aliquid ex extremis,

Non

ex

ex quibus resultat, sed sufficit quod illa inter se conjungat, quia extali conjunctione ipse terminus totalis resultat, ut in resolutione præcedentis objectionis duplici exemplo declaravimus.

98. Obijcies tertio contra tertiam conclusionem: Quod constituit terminum totalem alicujus actionis, est terminus formalis illius: Sed humanitas constituit terminum totalem assumptionis, nempe Christum, qui in specie hominis per humanitatem constituitur: Ergo humanitas est terminus formalis assumptionis.

99. Respondeo distinguendo Majorem: Quod constituit terminum totalem, per modum actus & perfectivi, est terminus formalis actionis productivæ, concedo Majorem. Quod constituit quomodocunque, nego Majorem: materia enim ingreditur constitutionem termini totalis generationis, illumque in ratione materialis constituit, & tamen non ipsa, sed forma est terminus formalis ipsius generationis. Similiter distinguo Minorem: Humanitas constituit terminum totalem assumptionis, per modum actus & perfectivi, nego Minorem. Per modum potentie & perfectibilis à divino supposito, ad cuius esse trahitur, concedo Minorem, & nego Consequentiam. Licet ergo humanitas & personalitas Verbi Divini, ab constituendum Christum concurrant, quia tamen humanitas hoc facit, non exercendo formaliter rationem actus & perfectivi, sed potius ut perfectibilis, & materialis, respectu personalitatis Verbi Divini, id est non illa, sed substantia Verbi Divini, ut ipsi communicata, terminus formalis assumptionis dici debet.

100. Dices, Personalitas Verbi est sustentans ipsam humanitatem: Ergo se habet per modum materie, & non per modum actus in ordine ad illam.

Sed facile responderetur, distinguendo Antecedens: Est sustentans humanitatem, passivè & per modum subjecti recipientis, nego Antecedens. Activè, ac per modum termini & actus eam completis & perfectis, ac facientis subsistere, concedo Antecedens, & nego Consequentiam: quod enim hoc secundo modo sustentat aliud, non per modum materie, & potentie perfectibilis; sed per modum actus & perfectivi se habet.

101. Obijcies quartò: Si personalitas Verbi esset terminus formalis assumptionis, assumptio naturæ angelicæ (si Deus vellet eam assumere ad substantiam Verbi) esset ejusdem speciei cum assumptione naturæ humanæ: Sed hoc dici nequit: Ergo nec illud. Majoris sequela patet, quia haberet eundem terminum formalem, & consequenter specificantem. Minor etiam manifesta videtur, quia per assumptionem naturæ angelicæ constitueretur aliquod totum diversæ speciei ab eo quod est constitutum per assumptionem naturæ humanæ, nempe hic Angelus.

102. Respondeo primò, negando Majorem, quia licet esset idem terminus formalis assumptionis materialiter, nempe personalitas Verbi, non tamen sub eadem ratione formali: sicut enim unica res materialiter potest inducere rationem termini ad quem duorum motuum contrariorum, puta sursum & deorsum, quatenus connotat diversum medium, & diversum terminum à quo: ita etiam eadem personalitas Verbi materialiter, potest inducere multiplicem rationem termini formaliter diversarum assumptionum, prout potest hanc aut illam naturam connotare, eam terminando & complendo, quod maximè ex eo verifi-

cat, quod cum sit omnibus modis in finitè continenti eminenti modo cujuslibet creaturæ substantiæ perfectionem; atque ita terminat naturam humanam, ut continet perfectionem personæ ipsius; terminaret verò naturam angelicam, prout continet personalitatis angelicæ perfectionem.

Respondeo secundò, datà Majori, negando Minorem, quamvis enim assumptione naturæ angelicæ constitueretur unum diversum in specie eo quod est constitutum per assumptionem naturæ humanæ, illa tamen diversitas se haberet materialiter ad assumptionem, quia illud constitutum esset formaliter eadem persona, quamvis alia natura subsistens, atque ita assumptio esset materialiter eadem, quamvis materialiter aliquo modo diversa, ratione diversitatis naturæ.

ARTICULUS VI.

Utrum unio hypostatica, in ratione unionis sit omnium maxima?

Dixi in ratione unionis, quia de unione hypostatica, in ratione doni, seu beneficii considerata, egimus disp. 3. art. 1. ubi illam esse omnium donorum & beneficiorum Dei præstantissimum, & perfectissimum omnium communicationum ad extra, fuisse ostendimus. Cum autem unio claudat in se & extrema quæ conjunguntur, & medium in quo uniuntur, potest dici major vel minor dupliciter, nimirum ex parte extremorum, & ex parte medii. His præmissis, pro resolutione difficultatis propostæ.

Dico primò: Unio hypostatica ex parte extremorum quæ uniuntur, scilicet naturæ humanæ & divinæ, non est maxima unionum. Ita D. Thomas hic art. 9. in corp. & in resp. ad 2.

Probat, brevis ratio: quia ibidem innuat. Tantò minor est unio aliqua ex parte extremorum, quantò magis extrema illa distant, sive quantò minorem habent proportionem, ibi enim minor est unio accidentis & subjecti, quàm materie & formæ, quia accidens & subjectum magis distant, & minorem habent proportionem, quàm materia & forma: Sed minor est proportio interea quæ per unionem hypostaticam conjunguntur, quàm inter plura alia, quia natura humana & divina, quæ sunt hujusmodi extrema, non habent naturalem inclinationem & coactionem ad unionem, sicut materia & forma v. g. solùm est potentia obediens in natura humana: Ergo unio humanæ naturæ & divinæ in Christo non est maxima, si consideretur ex parte extremorum quæ conjunguntur.

Dico secundò: Unio hypostatica, ex parte ipsius in quo uniuntur in Christo natura humana & divina, est maxima unionum. Ita Doctor Sanctus loco citato, & Theologi communiter contra Durandum.

Probat: Tantò major est unio aliquorum, quantò simplicius & magis unum est medium quo invicem uniuntur, & minùs ab extremis unitis differt: Sed in unione hypostatica medium est simplicius, & minùs ab extremis differt, quàm in omnibus aliis unionibus creatis: Ergo &c. Major est evidens, perfectio enim unionis debet sumi ex parte

perfectiōe & simplicitate mediū, seu vinculi, quo extrema coniunguntur. Minor verò probatur, & primò quantum ad simplicitatem mediū, evidens est, quia persona Verbi Divini, quæ est mediū, seu vinculum, in quo substantialiter & hypostaticè natura divina & humana coniunguntur, est simplicissima, & una per essentiam. Quantum verò ad minorem eius distinctionem ab extremis, etiam constat, quia subsistentia Verbi Divini non est mediū realiter aut formaliter distinctum ab altero extremo, nempe naturā divinā, sed solum secundum rationem, in cæteris autem unionibus circa mediū secundum rem est distinctum ab utroque extremo unionis, & solum in unione Divinam Personarum mediū, in quo ununtur, nimirum divina essentia, identificatur realiter & formaliter cum omnibus extremis. Ex quo sequitur, solum unionem Personarum Sanctissimæ Trinitatis, esse maiorem unione hypostaticā, hanc verò excedere reliquas omnes. Unde Bernardus lib. 7. de considerat. prope mediū, *Inter omnes unitates arcem tenet unitas Trinitatis, in qua tres personæ sunt una substantia; secundo loco illa præcellit, in qua contrariis tres substantiæ sunt una in Christo persona.* Nec dici potest illius loqui de unione, quantum ad dignitatem & perfectiōem, non verò quantum ad formalem rationem unionis, sicut interpretatur Durandus; aliās (ut rectè notavit Capetanus; falsò dixisset D. Bernardus, primum locum tenere unionem Trinitatis, quia non minoris dignitatis & perfectiōis est Persona Divina, in qua tres substantiæ, scilicet corpus, & anima, & divinitas coniunguntur, quàm divina essentia, in qua tres Personæ Sanctissimæ Trinitatis subsistent.

Contra primam conclusionem nullum est argumentum alicuius momenti, sed contra secundam potest illud opponi. Illa unio est maior in ratione unionis, ex qua fit aliquid magis unum: Sed ex unione materiæ & formæ efficitur aliquid magis unum, quàm ex unione hypostaticā: Ergo unio materiæ & formæ maior est in ratione unionis, unione hypostaticā. Major patet, nam ratio unionis consistit in unitate vel indivisione resultante ex extremis unitis. Minor verò probatur. Ex unione materiæ & formæ fit aliquid unum in natura & in supposito; ex unione verò hypostaticā fit unum solum in supposito: Ergo ex unione materiæ & formæ efficitur aliquid magis unum, quàm ex unione hypostaticā.

Confirmatur primò: Illa magis ununtur, quæ minus sunt separabilia: Sed materia & forma minus sunt separabiles, quàm duæ naturæ in Christo: Ergo magis ununtur.

Confirmatur secundò: Major est unio extremorum quæ ex sua natura sunt ad invicem unibilia, quàm eorum quæ ex natura sua ad invicem non proportionantur & coaptantur: Sed materia & forme ex natura sua ad invicem sunt unibilia, cum habeant rationem potentis & actūs, non autem divinitas & humanitas in persona Verbi: Ergo &c.

Ad objectionem, concessa Majori, nego Minorem, ad cuius probationem dicendum cum Divo Thomā hic art. 9. ad 3. quod unitas divina persona est maior, quàm sit unitas & persona & natura in nobis & ideo unio incarnationis est maior, quàm unio anime & corporis in nobis. Itaque compositum ex materia & forma, est quidem pluribus modis, non tamen magis unum, quàm natura divina

Tm. IV

A & humana in Christo. Vel ut alii dicunt, unio materiæ cum forma est maior unione hypostaticā extensivè, non tamen intensivè, de quo solum est questio.

Ad primam confirmationem, nego Majorem, inseparabilitas enim non est signum majoris unionis, aliās unio intellectūs cum anima, esset maior unione naturæ ad suam personalitatem, quod est falsum; cum ista sit substantialis, illa verò accidentalis. Similiter unio quantitatis ad corpus, esset maior unione animæ cum corpore; cum quantitas non possit separari a corpore, bene tamen anima à materia.

Ad secundam, nego etiam Majorem, perfectio enim unionis non debet peti ex connaturalitate, siue inclinatione naturali extremorum, sed potius ex simplicitate & indivisibilitate mediū in quo ununtur. Unde tam bene ununtur accidentia supernaturalia subiecto, quàm naturalia. Similiter etiam Major est unio essentia divina in ratione speciei cum intellectu beatorum, quàm unio accidentium cum subiecto. Quomodo autem hæc unio essentia divina non superet unionem hypostaticā, constat ex dictis: illa enim est tantum intentionalis, accidentalis, & inferioris ordinis, nec tollit absolute quin extrema unita habeant proprium esse distinctum; ista verò est physica, substantialis, superioris ordinis, scilicet hypostatici, & extrema non habent nisi unicum esse simplicissimum & indivisibile, nimirum esse increatam Verbi Divini.

Ex dictis inferes, unionem hypostaticam, non solum ut dicit naturæ divinae & humanae in persona Verbi conjunctionem, sed etiam ut dicit conjunctionem humanitatis cum personalitate Verbi, esse maximam omnium unionum. Nam intimior, vel saltem immediatior est conjunctio humanitatis cum Verbo, quàm cum natura divina: Ergo si conjunctio humanitatis cum natura divina, est maior omni aliā distinctorum conjunctione, potiori iure idem dici debet de conjunctione humanæ naturæ cum Verbo. Addo quod, simplicitas personæ Verbi, quæ per seipsam connectit sibi humanitatem, constituit compositum ex persona Verbi & naturā humana, magis unum, quàm sit quodcumque aliud compositum.

DISPUTATIO VII.

De causa physica & morali
Incarnationis.

E De causa finali Incarnationis fusè egimus disp. 5, unde differendum restat de causa efficiente illius, tam physica, quàm morali, seu meritoria, de qua S. Doctor art. 11. qu. 2. Quæ verò de causa dispositiva art. 10. docet, nullam celebrem controversiam continent, ideoque prætermitti solent.

Nna 2

Aat